

Tantárgy neve/kódja:	Demokráciák és diktatúrák a 20. században
Tárgyfelelős:	Doktori programvezető
Tantárgy oktatója:	Bank Barbara PhD, habil; e. adjunktus
Kreditszám:	10
Óratípus:	gyakorlat
A tantárgy céljának rövid ismertetése:	<p>A XX. század európai és magyar történelmének meghatározó politikai struktúráinak a nemzetszocialista és a kommunista diktatúrák számítanak. Részben ezekkel szemben definiálták újra önmagukat a nyugati demokratikus rendszerek, amellyel, hogy természetesen a nyugati hatalmak belső fejlődéséből is merítettek. A kurzus célja, hogy összehasonlító módszerek segítségével mutassa be a két hatalomgyakorlási módszer társadalmi, politikai következményeit. A kurzus nemcsak politikatörténeti eseményekre koncentrál, hanem gazdasági és politikaelméleti háttérrel együtt mutatja be a két politikai gondolkodást és retorikát.</p> <p>Bírálati szempont: A tantárgyleírásokban meghatározott képzési cél összhangban van a tantárgyleírások elméleti/gyakorlati ismeretanyagával?</p>
Elsajátítandó elméleti ismeretanyag:	<p>A szakirodalom, levéltári dokumentumok alapján összeállított elméleti anyagba hetenként az órán átbeszéljük a gyakorlati megvalósítását a hatalomgyakorlás két fő intézményének.</p> <p>Bírálati lehetőség: Féléves témakörök szerinti bontásban megjeleníteni a tárgy tananyagának főbb elemeit.</p>
Elsajátítandó gyakorlati ismeretanyag:	<p>A gyakorlatban filmrészleteket, dokumentumfilmrészleteket, eredeti szónoklatokat, ünnepi felvonulásokat, személyi kultusz „díszlet eszközeit” elemezzük, a válogatott dokumentumokkal. A félév végére a hallgató alkalmas lesz arra, hogy az elméleti és a gyakorlati anyag valamennyire letisztuljon és átláthatóbbá váljék a hallgató számára.</p> <p>Bírálati lehetőség: Féléves témakörök szerinti bontásban megjeleníteni a tárgy tananyagának főbb elemeit.</p>
A 2-4 legfontosabb kötelező irodalom felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	<p>Kötelező irodalom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Henry Kissinger: Diplomáciatörténet. Budapest, 2008. 9789635451999 - John Lukacs: A huszadik század rövid története, Európa kiadó, Budapest, 2021. ISBN: 9789635043392 - <u>Sólyomfi Andrea Hanna (Szerk.) Virányi Péter (Szerk.): A propaganda propagandája. Gondolat Kiadó, 2020. ISBN: 9789636939724</u> - Oswald Spengler: A Nyugat alkonya. Kossuth Kiadó, Budapest, 2023. (1918) ISBN: 9789636361853 - Sonnenvend Péter: Vörös és barna. Adalékok az európai diktatúrák könyvtárainak történetéhez. (Szovjetunió, Német Birodalom, Magyar Népköztársaság) Gondolat Kiadói Kör, 2024. ISBN: 9789635565290

	<p>Bírálati szempont:</p> <p>A szakirodalom a képzési programhoz igazodó, releváns szakirodalom? Beépülnek az elmúlt 5 évben született tanulmányok, könyvek, nemzetközi források, adatbázisok, illetve saját jegyzetek, valamint digitális tananyagok? A tantárgy felelősének vonatkozó művei szerepelnek-e a listán?</p> <p>A tantárgyi tematikákban megadott szakirodalmak elérhetősége biztosított a könyvtári adatbázis alapján?</p>	
<p>A 2-4 legfontosabb ajánlott irodalom felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)</p>	<p>Ajánlott irodalom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Paul Kennedy: Nagyhatalmak tündöklése és bukása. Akadémiai Kiadó, 1992. ISBN: 9630560763 - Samuel P. Huntington: A civilizációk összeütközése és a világrend átalakulása. Európa, Budapest, 2019. ISBN: 9789630795722 - Courtois-Werth-Panné-Bartosek Andrzej Paczkowski Jean-Louis Margolin: A kommunizmus fekete könyve. Nagyvilág Kiadó, Budapest, 2000. ISBN: 9639175099 - Ian Kershaw, Moshe Lewin: Sztálinizmus és náciizmus – diktatúrák összehasonlítása. L'Harmattan Kiadó, 2005. ISBN: 963-7343-07-5 <p>Bírálati szempont:</p> <p>A szakirodalom a képzési programhoz igazodó, releváns szakirodalom? Beépülnek az elmúlt 5 évben született tanulmányok, könyvek, nemzetközi források, adatbázisok, illetve saját jegyzetek, valamint digitális tananyagok? A tantárgy felelősének vonatkozó művei szerepelnek-e a listán?</p> <p>A tantárgyi tematikákban megadott szakirodalmak elérhetősége biztosított a könyvtári adatbázis alapján?</p>	
Elmélet-gyakorlat aránya:	Elméleti óra óraszáma: -	Gyakorlati óra óraszáma: 12
Az alkalmazott oktatási módszerek:	<p>Egyéni és csoportos munka is van az órák alatt. Film és dokumentumfilm elemzés a témából, annak a megbeszélése, értékelése. A hallgatók választott témáiból egy-egy dokumentum elemzése, csoportos megbeszélése. A hallgatóknak a választott témából kiselőadás elkészítése prezentációval, illetve a félév végére egy 15 oldalas tanulmány elkészítése. A félévben egy múzeumlátogatás van: a Terror Háza megtekintése és csoportmunkában a megbeszélése a látottaknak, illetve elemzése.</p>	
Az értékelés módja:	gyakorlati jegy (háromfokozatú)	
Az értékelés kritériuma:	<p>Részvétel</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az órákon való jelenlét (három hiányzás) - A műhelymunka alkalmain a megjelenés kötelező, a tárgy aláírásának feltétele, amelyet az oktató aláírásával igazol - A műhelymunka értékelése háromfokozatú: kiválóan megfelelt, megfelelt, nem felelt meg. <p>A hallgatótól elvárt felkészülés, órai munka, félévközi követelmények</p> <ul style="list-style-type: none"> - tananyag, kötelező irodalom önálló feldolgozása, - a kiadott előzetes feladatok minőségi teljesítése (dokumentum forráskritikai elemzése) - aktív részvétel az órákon 	

	<ul style="list-style-type: none"> - a választott témából kiselőadás készítése (ppt-vel) - félév végére max. 15 oldalas tanulmány készítése <p><u>Az ismeretek ellenőrzése</u></p> <p>A hallgató teljesítménye háromfokozatú rendszerben mért: kiválóan megfelelt (5), megfelelt (3), nem felelt meg (1) minősítéssel.</p> <p>A kurzus teljesítésére kiválóan megfelelt érdemjegyet az hallgató kap, aki aktív, önálló gondolatai, ötletei, kérdései vannak, az egyéni és csoportmunkában a konstruktív és minőségi munkavégzés jellemzi. A választott feladatot a követelményeknek megfelelően, alaposan és színvonalasan elkészíti és bemutatja. A szóbeli bemutatás során a hallgató meggyőzően bizonyítja az adott témában való felkészültségét és jártasságát. Amennyiben a feladat jellege megengedi úgy egyedi, kreatív megoldásokat is alkalmaz.</p> <p>Megfelelt érdemjegyet kap az a hallgató, aki hullámzó aktivitással vesz részt a kurzuson, az önálló gondolatok, ötletek, kérdések nem dominálnak, az egyéni és csoportmunkában törekszik a konstruktív és minőségi munkavégzésre. A konzultációkra előzetesen csak részben vagy hiányosan készül fel, a konzultáció közötti időszakra kiadott feladatokat elvégzi, de nem az elvárt minőségben vagy nem mindegyik feladatot teljesíti. A kötelező irodalmakat felületesen vagy részben ismeri. A kurzus teljesítéseként meghatározott otthoni feladatot szakmailag és módszertanilag elfogadhatóan, megfelelő részletezettséggel kidolgozza.</p> <p>Nem megfelelt érdemjegyet kap az a hallgató, aki nem jelenik meg az órán, és passzív a munkában. Nem érdeklődik a téma iránt, nincsenek önálló gondolatai, kreatív meglátásai, a csoportmunkában nem vagy nem konstruktív módon vesz részt. A kurzus teljesítéseként meghatározott otthoni feladatot határidőre nem teljesíti, vagy teljesíti, de az sem szakmailag, sem módszertanilag nem felel meg a minőségi elvárásoknak.</p> <p>Bírálati szempontok: Az értékelési módszerek, eljárások alkalmasak a valós hallgatói tudás és teljesítmény mérésére?</p>
<p>Miként járul hozzá a tantárgy a doktori iskola képzési programjában tanulási eredményként megjelölt MKKR 8. szintű tanulási eredmények eléréséhez.</p>	<p>TUDÁS szinten: a képzés elvégzésével a DI doktorandusza Rendelkezni fog a téma/témák, az összehasonlító eszközök rendszerében az általános és specifikusabb jellemzők, legfontosabb irányainak és pontosan kidolgozott határainak, megállapodott és vitatott összefüggéseinek kutatási szintű ismeretével.</p> <p>KÉPESSÉGEK területén, a képzés elvégzésével a DI doktorandusza képes lesz alkalmazni, illetve továbbfejleszteni tudja a szakterületének/témájának sajátos ismeretszerzési és probléma-megoldási módszereit.</p> <p>ATTITÚDÖK oldaláról, a képzés elvégzésével a DI doktorandusza Rendelkezik olyan érdeklődéssel és tanulási képességgel, mely lehetővé teszi a szakterület/témája jelenleg átláthatatlan,</p>

	<p>előjelezhetetlen kutatási problémáinak azonosítását és megoldását.</p> <p>AUTONÓMIA ÉS FELELŐSSÉG relációjában: a képzés elvégzésével a DI doktorandusza alkotó, kreatív önállósággal épít ki és kezdeményez új tudásterületeket, és kezdeményez új gyakorlati megoldásokat.</p> <p>Bírálati szempont:</p> <p>Milyen, a tantárgy oktatása során felhasznált módszerek alkalmazása segíti a doktoranduszt a fenti megjelölt tanulási eredmények megszerzéséhez?</p>
--	---